

موانع تربیت دینی از منظر قرآن و روایات

سمیه جعفری^۱

چکیده

یکی از حیاتی ترین ابعاد زندگی انسان ها، تربیت می باشد که باعث سعادت یا شقاوت شود. تربیت عبارت است از رفع موانع و ایجاد مقتضیات برای پرورش استعدادهای انسانی تا در جهت کمال مطلق شکوفا شوند. هدف از این مقاله، موانع تربیت دینی از منظر قرآن و روایات است. در میان انواع تربیت، تربیت دینی از جایگاه خاصی برخوردار است چرا که کاملاً منطبق با فطرت و نیازمندی های انسان می باشد و از سوی خداوند آگاه به ابعاد وجودی انسان طرح ریزی شده است. مربیان علاوه بر آگاهی و شناخت نسبت به عوامل و روش های تربیتی باید با موانع تربیت دینی نیز آشنا شوند تا خود و متربی را از افتادن در دام این موانع حفظ نمایند. دستاوردهای این مقاله نشان می دهد که موانع تربیت دینی را در سه بخش موانع محیطی، موانع روشی و موانع محتوایی می توان ارزیابی کرد. در نتیجه، موانع محیطی که شامل خانواده، دوستان، اجتماع، رسانه و حکومت می شوند تاثیر گذاری بالایی در متربی دارند. و می توانند او را از راه صحیح تربیت دور سازند. چرا که متربی در تعامل فراوان با آنها دائماً از آنها تاثیر می پذیرد. موانع روشی که بیشتر از سوی مربیان می باشد و می توانند با روش نا صحیح در جذب دین موجب تنفر و دلسردی او از دین شوند. موانع محتوایی نیز از اهمیت بالایی برخوردارند چرا که تحریف و تغییر منابع دینی و ایجاد بدعت در آنها اصل دین را تحت الشعاع قرار داده و در نتیجه دینی تحریف شده به جای دین اصلی به متربی آموزش داده می شود. پژوهش حاضر به روش توصیفی، تحلیلی و با استناد از منابع کتابخانه ای تالیف شده است.

کلیدواژه: تربیت، تربیت دینی، مانع، آیات و روایات.

^۱ طلبه سطح دو، حوزه علمیه کوثر

مقدمه

تربیت در اسلام، با ایجاد زمینه رشد، در جنبه های مختلف عقلی، فکری، اعتقادی، اخلاقی، عاطفی، روانی، فرهنگی، اجتماعی، و سیاسی و ارائه راه درست اندیشیدن و نیکو زیستن، به گونه ای که آدمی را از مرحله حیوانیت به مرتبه کامل انسانی رساند، می باشد. به بیان دیگر، تربیت به معنای فراهم آوردن زمینه فکری برای به فعلیت رساندن قوا و استعداد های نهفته آدمی و تعدیل غرائز در جهت رساندن انسان به هدف نهایی خود که مقام قرب خداوند و خلیفه الهی است، می باشد. انبیاء و رهبران الهی و مربیان از راه اصلاح صفات و تربیت صحیح علاوه بر به فعلیت رسانیدن استعداد ها و شکوفا نمودن فضائل درونی، صفات قابل تغییر انسان ها را تحت مراقبت قرار دهند، تا در مسیر زندگی از صراط مستقیم خارج نشوند و سرمایه های پر ارزش فطری و موروثی را در اثر تربیت های بد از دست ندهند و آنچه از صفات نیک دارا نیستند کسب نمایند. یکی از ضروری ترین مباحث مهم در حوزه تربیت انسان، بحث موانع و آفات تربیت است؛ زیرا تا موانع و آسیب های تربیت شناسایی نشده و برای رفع آن ها اقداماتی صورت نگیرد، هرگونه تلاش و کوشش در جهت تربیت و رشد و شکوفایی استعداد های انسان برای رسیدن به کمال مطلوب بی نتیجه خواهد بود، چون به قول فلاسفه مقتضی وقتی اثر می گذارد که مانع مفقود باشد، با وجود موانع مقتضی اثر نخواهد کرد. موانع تربیت دینی انسان را می توان به چند دسته تقسیم کرد. دسته ای از موانع ممکن است، از ناحیه مربی یا مربیان به وجود آید؛ یعنی مربی صلاحیت و شایستگی احراز مقام تربیت را نداشته باشد، یا شیوه ها و روش های تربیتی غلط باشد. دسته ای از موانع مربوط به خود شخص مورد تربیت می باشد؛ یعنی فرد مورد تربیت دارای صفات، خصوصیات و یا عقائدی است که مانع پذیرش تربیت و رسیدن وی به کمال می گردد. گاهی مانع نه از ناحیه مربی است و نه از ناحیه متربی، بلکه از ناحیه جامعه و حکومت است؛ یعنی فضای فرهنگی و جو حاکم بر جامعه به گونه ای است که اجازه تربیت صحیح را نمی دهد. در پیشینه این پژوهش، مقالاتی در ارتباط با این موضوع نگاشته شده است و هر کدام از این پژوهش ها به یک بحث در ارتباط با موضوع پرداخته اند از جمله در مقاله: بررسی موانع تربیت دینی و راهکارهای مقابله با آن از دیدگاه قرآن و روایات، مولف: زهره رسولی، ۱۴۰۲، در این مقاله به تعریف تربیت و انواع تربیت و ویژگی ها و اهداف آن را بررسی کرده است و با استفاده از آیات و روایات به بررسی موانعی که بر سر راه تربیت دینی قرار دارد پرداخته شده است. بررسی موانع تربیت دینی افراد در جامعه از دیدگاه قرآن و حدیث، مولف: مهدی فروردین و دیگران، ۱۳۹۶، در این مقاله به بررسی تربیت دینی از دید قرآن و حدیث پرداخته شده است. در مقاله: موانع تربیت دینی از دیدگاه قرآن، مولف: محمدجواد اصغری، ۱۳۸۹، در این مقاله به بررسی موانع تربیت دینی از دیدگاه قرآن پرداخته شده است؛ ولی در این مقاله حاضر سعی بر آن شده است

تا ضمن پرداختن به مفاهیم کلیدی پژوهش، به موانع تربیت دینی از منظر قرآن و روایات پرداخته شود. بدین جهت پژوهش حاضر با پاسخ به این سوال اصلی است:

۱- موانع تربیت دینی از منظر قرآن و روایات چیست؟

۱- مفهوم شناسی

پیش از پرداختن به بحث‌های اصلی لازم است کلمات کلیدی و تأثیرگذار را که در این پژوهش مطرح است مورد بررسی لغوی و اصطلاحی قرار داده شود تا با روشن شدن مفاهیم آن‌ها، تبیین هرچه بیشتر بحث ممکن شود.

۱-۱- تربیت

واژه «تربیت» از ریشه «ربو» و از باب تفعیل است؛ چرا که کلمه ناقص، هنگامی که به باب تفعیل برده می‌شود، مصدر آن‌ها بر وزن تفعله می‌شود. مانند: تربیه، تزکیه، تحلیه و...^۱

این‌گونه که از سخن اهل لغت برمی‌آید، در این ریشه به نوعی می‌توان معنای زیادت و رشد را یافت و در موارد مختلف استعمال خود نیز این معنا را دارد.

عرب‌زبانان به تپه «رَبْوَه» می‌گویند، چرا که نسبت به سطح زمین برآمده‌تر است،^۲ نفس زدن را «ربو» می‌گویند چرا که به هنگام نفس کشیدن سینه برآمده می‌شود^۳ و نیز «ربا» را بدین نام نهاده‌اند از آن روی که بر مال، افزوده می‌شود.^۴

خلیل بن احمد فراهیدی، از لغت‌شناسان قرن دوم، در مورد معنای لغوی این واژه قائل است که ریشه آن به معنای زیادت هست، به عنوان نمونه وقتی می‌گوییم: رَبَّا الْجَرَحَ وَ الْأَرْضَ وَ الْمَالَ وَ كُلَّ شَيْءٍ يَرْبُو رَبُّوْاً هنگامی است که بدان افزوده شود و بیش از این مطلبی را بیان نمی‌دارد.^۵

راغب اصفهانی، در کتاب مفردات ألفاظ القرآن در معنای این لغت همان سخن العین را آورده است و در کنار آن به بیان قولی نیز قایل شده است که اصل این کلمه از (ربب) می‌داند که یک حرف آن برای تخفیف در لفظ به حرف (ی) تبدیل شده است.^۱

^۱ طباطبایی، محمدرضا، صرف ساده، ص ۱۷۱، ۱۳۷۹.

^۲ ابن فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۲، ص ۴۸۳، بی تا.

^۳ همان.

^۴ همان.

^۵ فراهیدی، خلیل، العین، ج ۸، ص ۲۸۴، بی تا.

او در بیان معنای «رب» این‌گونه آورده است: «الرَّبُّ فِي الْأَصْلِ: التَّربِيَةُ، وَهُوَ إِنْشَاءُ الشَّيْءِ حَالاً فَحَالاً إِلَى حَدِّ التَّمَامِ».^۲

نکته مهم در معنایی که راغب اصفهانی در کتاب خویش آورده است، تدریجی بودن تربیت است که امری است قابل توجه و بسیار مهم. اندیشمندان اسلامی، قائل هستند اصل تکلیف و نیز عقل و اراده آدمی نشان از آن دارد که انسان تربیت پذیر است و جبر تاریخ و اجتماع نمی‌تواند اصل تربیت‌پذیری او را از بین ببرد.

هدف از تربیت در نگاه دین عبارت است از: رشد [الهی]، طهارت، حیات طیبه، عبادت، تقوی، قرب، رضوان، تزکیه و تهذیب، اصلاح رابطه انسان با خودش، طبیعت، جامعه، تاریخ و...

صاحب کتاب معجم مقاییس اللغة – ابن فارس – در کتاب لغت خویش نیز قائل است که تربیت از ریشه (ر ب ی) بوده و دارای یک اصل واحد معنایی است و می‌توان معنای زیاده، نما و علو را از آن به دست آورد.^۳ به همین دلیل او قائل است عرب‌زبانان به مکان مرتفع «ربوه» و «الربوه» می‌گویند.^۴ ابن منظور نیز این واژگان را به معنای زیاده و رشد دانسته است.^۵

اما جامع سخن را می‌توان در کلام علامه مصطفوی دید؛ ایشان پس از بیان گفتارهای مصباح اللغة، معجم مقاییس اللغة و لسان العرب، اصل واحد یا همان گوهر معنایی در این ماده را تورم همراه با زیاد شدن دانسته است، بدین معنا که شی در خودش متورم شده و بدان وسیله برای او فضل و زیاده حاصل شده است.^۶

او قائل است که دیگر معانی لغوی که لغت‌دانان برای این ریشه بیان داشته‌اند، اصل آن نبوده بلکه شباهتی به این ریشه دارد و از آثار و لوازم آن می‌باشد همچون معنای: زیادت، فضل، نمو، الطول، العظم، الزکاء و...

در این جاست که فرق ریشه «ربو» با «ربب» و «ربا» مشخص می‌شود و آن این است که «ربا» به معنای علا و طال است و «ربب» به معنای سوق دادن و جهت دادن او به سوی کمال است.^۷

حاصل سخن آن است که آنچه در معنای این ریشه بتوان به عنوان معنای لغوی آن بیان نمود، همان افزودن و رشد و یا تورم دورنی است.

^۱ راغب اصفهانی، حسین، مفردات الفاظ القرآن، ص ۳۴۰، بی تا.

^۲ همان، ص ۳۳۶.

^۳ ابن فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۲، ص ۴۸۳، بی تا.

^۴ همان.

^۵ ابن منظور، محمد، پیشین، ج ۱۴، ص ۳۰۵.

^۶ مصطفوی، حسین، التحقيق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۴، ص ۳۵، بی تا.

^۷ همان.

جدای از ریشه‌یابی واژه تربیت، لازم است مطلبی کوتاه در مورد واژگان «تربیت» نیز گفته شود. تربیت از باب تفعیل بوده است و تفعیل در علم صرف دارای معانی: تعدیه، تکثیر، سلب، تدریج، ضد معنای باب افعال و نیز معنای ثلاثی مجرد گفته شده است.^۱

به نظر می‌آید در مورد تربیت و معنای این باب که وقتی به این واژه، هنگامی که در باب تفعیل به کار برده می‌شود همان معنای تعدیه و یا به احتمال بیشتر، در معنای تکثیر باشد.

دلیل بر معنای تعدیه آن است که اولاً معنای غالبی این باب است و نیز «ربو» خود معنای لازمی را در خود جای داده است و از آن رو که تربیت یک امری است که مقابلی به عنوان متربی دارد و در مورد غیر صورت می‌گیرد، این معنا از تمامی معناهای مقابل متناسب‌تر است.

۲-۱- تربیت در اصطلاح

در تعریف تربیت، لازم است که دسته‌بندی‌ای صورت گیرد و آن این است که در تعریف تربیت، باید بین نگاه اندیشمندان مسلمان و غیر مسلمان، تفکیک قایل شویم. بدان دلیل است که نگاه دینی به تربیت باعث شده مبانی، روش‌ها، غایات و اهداف تربیت در نزد معتقدین به دین با دیگر گروه‌ها تفاوت‌هایی قابل توجه بوجود بیاورد که ممکن است در نگاه اول مورد توجه قرار نگیرد ولی وقتی با دقت بیشتر بدان نگریسته شود این تفاوت بسیار چشم‌گیر و مورد توجه است.

یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های قابل ذکر در این مورد این است که در روش‌های تربیتی در اندیشه غیردینی، غالباً از روش‌های بیرونی استفاده می‌کنند. منظور از روش‌های بیرونی، روش‌هایی است که از بیرون بر تربیت شونده تاثیر می‌گذارند و در این بین به فطرت که ودیعه‌ایست در اندرون انسان توجهی ندارند. به عنوان نمونه باندورا معتقد است که یادگیری بر اساس تاثیرات فیزیولوژیک و تجربه است و نقش عامل فطری را در تعلیم و تربیت قبول ندارد.^۲

اندیشمندان اسلامی، قائل هستند اصل تکلیف و نیز عقل و اراده آدمی نشان از آن دارد که انسان تربیت پذیر است^۳ و جبر تاریخ و اجتماع نمی‌تواند اصل تربیت‌پذیری او را از بین ببرد. هدف از تربیت در نگاه دین عبارت است از: رشد الهی، طهارت، حیات طیبه، عبادت، تقوی، قرب، رضوان، تزکیه و تهذیب،^۴ اصلاح رابطه انسان با

^۱ طباطبایی، محمدرضا، تربیت، ص ۷۲.

^۲ باندورا، آلبرت، نظریه‌های یادگیری، ص ۱۲.

^۳ شریعت مداری، علی، تعلیم و تربیت اسلامی، ص ۹، ۱۳۷۳.

^۴ باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، ص ۵۳، ۱۳۸۵.

و خوش خلقی اولین حربه آنان بوده است. یکی از عوامل موفقیت- پیامبر بزرگوار اسلام(ص) در گسترش و توسعه آیین اسلام و تربیت دینی جامعه، اخلاق پسندیده و خلق عظیم اوست. اصل اولی همان حلم و مدارا و نرم خویی است، چنان که خداوند متعال به بزرگ مربی بشریت در قرآن می فرماید: «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ»^۱؛ «ای رسول، رحمت خدا تو را مهربان و خوش خلق گردانید و اگر تندخو و سخت دل می بودی، مردم از گرد تو پراکنده می شدند.»

نرم خویی و خلق نیکو سبب تجمع و جلب توجه مردم شده است. همین خلق نیکو آن حضرت بود که مردم مکه را با تمام بدی ها و ستم های که بر پیامبر اسلام و مسلمین روا داشتند، بخشید. مکه کانون دشمنان اسلام بود. هر دسیسه و توطئه و جنگی که بر ضد اسلام رخ می داد از مکه نشأت می گرفت، و مشرکان مکه به نوعی در آن سهیم بودند. دوران سیزده ساله رسالت حضرت در مکه از مشکل ترین دوران زندگی آن حضرت بود. مکیان در جنگ احد پیشانی و لب و دندان آن حضرت را شکسته و حامی بزرگ پیامبر، حضرت حمزه (علیه السلام) را به همراه هفتاد تن از مسلمانان فداکار به شهادت رساندند و...؛ اما با همه این امور پیامبر تدبیری به خرج داد که مکه بدون کمترین خونریزی فتح شود. وقتی کنار خانه خدا کعبه معظمه آمد دست در دستگیره در خانه کعبه انداخت. نگاهی به اطراف کرد، همه مشرکان مکه و سردمداران کفر و شرک در برابرش حاضر بودند. خطاب به آنان فرمود: «مَاذَا تَظُنُّونَ؟» چه خیال می کنید؟ «شما خود قضاوت کنید که با شما چه کنم؟ چه انتظاری دارید؟ گفتند: «أَنْتَ أَخْ كَرِيمٍ وَابْنُ أَخْ كَرِيمٍ؛ تو هم خودت بزرگواری و هم بزرگوار زاده ای». ما جز عفو و بخشش از تو انتظار دیگری نداریم.

حضرت فرمود: «إِذْهَبُوا فَإِنَّتُمْ الطُّلُقَاءُ»؛ «بروید همه شما را بخشیدم! نه شما را می کشم و نه به اسیری می برم، و نه فدیة ای می گیرم، بلکه تمام-تان را در راه خدا آزاد می-کنم و از تمام ناجوانمردی-هایتان کریمانه گذشت می کنم.»^۲

همچنین در داستان موسی و هارون می-خوانیم که وقتی آن دو از جانب خداوند دستور یافتند که فرعون را به پرستش خدا دعوت کنند، بدان-ها سفارش فرمود، تا با فرعون به نرمی سخن گویند، شاید طبع سرکش و طغیان

^۱ آل عمران، ۱۵۹.

^۲ نهج البلاغه، حکمت ۲۱۲.

گر او را ملایم ساخته و با سخن دلپذیر خود به قلب او راه یابند. «فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى.»^۱ این رهنمودی بسیار عالی است که قرآن آن را بیان فرموده است تا به عنوان الگو و سرمشق در هر زمان و شرایطی بدان تأسی کرد.

بنابراین، اگر تربیت با نرم خویی همراه باشد، تأثیر بیشتری در آن خواهد داشت؛ زیرا به متربی فرصت تفکر و اندیشه می‌دهد، تا در وضع موجود خود بیندیشد و واو را مہیای پذیرش خوبی‌ها و کارهای پسندیده می‌کند، به ویژه اگر همراه با دلایل و براهین قانع کننده باشد، برخلاف شیوه اجبار و خشونت و درشترخویی که آن را به نافرمانی و نفرت و تربیت ناپذیری باز می‌دارد.

^۱ طه، ۴۴.

نتیجه گیری

در این مقاله به آنچه که پرداختیم به این نتیجه دست یافتیم که این که راه پر پیچ و خم تربیت تا رسیدن به قله مقصود و تا صعود به مرحله کمال با موانع و آفات زیادی رو برو است که نخست باید این موانع را برداشت، تا موانع برداشته نشود مقتضیات تربیت فراهم نشود، هر نوع کوشش و تلاشی در این مورد بی نتیجه و بی ثمر خواهد بود. موانع فراروی تربیت دینی به چند دسته تقسیم می شود که برخی از صفات خود متربی مانع تربیت دینی وی می شود مانند تکبر، غرور، تعصب، دنیا دوستی و دنیا گرایی تا یک انسان این صفات رذیله را از خود دور نکند توفیقاتش در وادی تربیت دینی با مشکل رو به رو خواهد شد. مربی شایسته ولایق از شرایط تحقق امر تربیت است، بدون مربی تربیت امکان ندارد، مقام مربی خیلی بالاست خداوند متعال صفت ربوبیت دارد و انبیاء عظام وظیفه تربیت بشر را به عهده داشتند. بنابراین، مربی شایسته و فرهیخته می تواند فرد و جامعه را به تربیت دینی برساند، اما اگر مربی صلاحیت نداشت و یا روش های درستی برای تربیت انتخاب نکرد، خود روش غلط می تواند مانع تربیت باشد. دسته دیگر از موانع جامعه و مقتضیات فرهنگی آن است که در جامعه آلوده تربیت با سختی و مشکلات رو برو خواهد شد. اگر در یک محیطی تهاجم وسیع فرهنگی وجود داشته باشد با ابزارهای سنتی و اقدامات ابتدایی تربیت محقق نخواهد شد. یا دستگاه حکومت غیر مذهبی باشد و با تربیت دینی مخالف باشد، امر تربیت با مشک مواجه می شود. پس باید ابتدا موانع را از سر راه برداشت و انگهی تربیت مؤثر واقع خواهد شد.

منابع

* قرآن کریم

* نهج البلاغه

- ۱- ابن منظور، محمد، لسان العرب، نشر: دارصادر، بیروت، ۱۳۶۰.
- ۲- ابن فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۲، نشر: دارالکفر، بی تا.
- ۳- ابن ابی الحدید، شرح نهج البلاغه، دار احیاء، ج ۱۱.
- ۴- الحسنی، حسین، عیون الحکم المواعظ، قم، دارالحديث، چ ۱۳۷۶.
- ۵- الحسنی، سید ابن طاووس، الطرائف، قم، الخیام، چ اول، ۱۳۷۱ ش.
- ۶- بلاذری، احمد بن یحی، فتوح البلدان، قاهره، مکتبه النهضه المصریه، چ ۱۳۷۹. هق.
- ۷- باندورا، آلبرت، نظریه های یادگیری، نشر: راهگشا، ۱۳۷۲.
- ۸- باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، نشر: موسسه فرهنگی مدرسه برهان، ۱۳۸۵.
- ۹- تمیمی آمدی، عبدالواحد، غُرَرُ الْحِکْمِ وَ دُرَرُ الْکَلِمِ. قم: انتشارات امام عصر، قم، ۱۳۸۹.
- ۱۰- جلالی، مرضیه، خانواده تراز در اندیشه اسلامی، نشر: امتداد حکمت، چاپ: اول، ۱۴۰۱.
- ۱۱- حسنی بیرجندی، حسین، عیون الحکم المواعظ، نشر: موسسه فرهنگی دارالحديث، ۱۳۷۷.
- ۱۲- حرعاملی، محمدبن حسن، وسائل الشیعه، ج ۸، قم، مؤسسه آل البيت، ۱۴۱۴. ق.
- ۱۳- دلشاد تهرانی، مصطفی، سیری در تربیت اسلامی، نشر: دریا، چاپ: پانزدهم، ۱۳۸۰.
- ۱۴- راغب اصفهانی، حسین، مفردات الفاظ القرآن، نشر: دارالقلم، بی تا.
- ۱۵- شریعت مداری، علی، تعلیم و تربیت اسلامی، نشر: امیر کبیر، ۱۳۷۳.
- ۱۶- طباطبایی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ج ۹، نشر: مرکز نشر فرهنگی رجاء، ۱۳۷۸.

- ۱۷- عمید، محمد، فرهنگ عمید، نشر: امیر کبیر، چاپ: ششم، ۱۳۷۵.
- ۱۸- فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، قاموس للمحیط، ج ۲، نشر: دارالکتب العلمیه، بیروت، ۱۴۱۵ ق.
- ۱۹- فراهیدی، خلیل، العین، ج ۸، نشر: موسسه العمی للمطبوعات، بی تا.
- ۲۰- کلینی، محمد یعقوب، الکافی، دارالکتب الاسلامیه، چ چهارم، ۱۳۶۵ ش.
- ۲۱- میرزا حسین نوری، مستدرک الوسائل، بیروت، مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸.
- ۲۲- مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، بیروت، مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۳.
- ۲۳- میرزا حسین نوری، مستدرک الوسائل، بیروت، مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸، ص ۱۱۵.
- ۲۴- مصطفوی، حسین، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۴، نشر: مرکز نشر آثار علامه مصطفوی، چاپ: اول، بی تا.